

En stærk og kreativ hund

- Hovawarten stammer fra Tyskland, fortæller Sascha Bonde-Henriksen, som er dommer af racen, forfatter af Skandinaviens eneste bog om den og opdrætter gennem mere end 20 år under kennelmærket HovaBonde. - Hova betyder "ejendom" og Wart "vogter", og oprindeligt satte man disse ord sammen og brugte dem som begreb om de gadekryds, der levede på gårdene. Senere - omkring 1. Verdenskrig - begyndte en egentlig race at tage form blandt andet på baggrund af disse hunde. Denne race endte med at få navnet hovawart.

Dannet af langhårede gårdhunde

- Før 1. Verdenskrig fandtes der en masse store, langhårede gårdhunde rundt omkring på gårdene i Tyskland - specielt i Schwarzwald, Odenwald og Harzen, fortæller Sascha Bonde-Henriksen. - Det var

Hovawarten er en af de mindre udbredte brugs- og familiehunde

■ Af Wiegaardern/
Tine Luther

Hovawarten har en formidabel næse, og arbejder suverænt på spor. (Foto: Rassezuchtverein f. Hovawart Hunde e.V)

DKK registrerede 72 nye hovawarter i fjor. (Foto: Wiegaardern/Tine Luther)

forskellige gadekryds, der typisk gik som lænehunde. De var vejrfaste, stærke og pålidelige gårdvogtere.

- Da de langhårede schæferhunde nærmest blev bandlyst, stod en række schæferhundefolk tilbage og ønskede sig en anden langhåret brugshunderace. Det blev udgangspunktet for hovawarten. Racens "grundmasse" var de langhårede gårdhunde. Man valgte de store, stovte, nøjsomme og vagtsomme eksemplarer og blandede dem med forskellige andre racer, som baseret på egenskaber, man søgte i den nye race. Den langhårede schæferhund var oplagt, og vor tids hovawart består af godt 20% schæferhundeblood. De andre racer, man indkrydsede, var newfoundlandere, som dengang var noget mindre, leonberger og kuvasz. Desuden blev der lavet indkrydsningsforsøg med bernese sennenhund og gordon setter, men begge disse racer blev hurtigt taget ud igen. Fra 1924 kan man sige, at krydsningsforsøgene var ovre, og man arbejdede med en ren raceavl af hovawart. Hovawarten blev anerkendt som race af FCI, DKK's moderorganisation, i 1937. Der har dog senere indsneget sig en enkelt pudsighed i form af indkrydsning af en afrikansk mynderace. Der var kun tale om en enkelt hund, men man kan faktisk stadig se dens eftervirkninger i visse hovawarter i form af en smallere type, hvis bevægelsesmønster minder lidt om myndernes.

- At Tyskland efter 2. Verdenskrig var delt op i fire dele fik også betydning for hovawarten. Dengang udviklede der sig fire forskellige typer af racen, og i dag er der faktisk stadig en typedifference at spore indenfor racen.

Brugshundementalitet

- Man arbejdede ivrigt på at skabe en god

Forstår man at motivere hovawarten, har man en ivrig og arbejdsglad hund. (Foto: Rassezuchtverein f. Hovawart Hunde e.V)

I Danmark er schwarzmarken (sort med blonde aftegn) hovawartens mest almindelige farve. Desuden findes den i blond (som ikke må være helt ensfarvet men skal changere) og helt sort. (Foto: Wiegaard/Tine Luther)

brugshund. Den skulle vise arbejdsvilje og iver, gøre alt for sin hundefører, være lærenem og ikke alt for selvstændig, den skal have byttedrift, legelyst og en god næse. Disse egenskaber fik man også frem, omend der stadig kan spores nogle egenskaber fra de gamle gårdhunde såsom selvstændigheden i hovawarten.

- I 1964 blev hovawarten anerkendt som en af de syv tyske brugs- og tjenestehunderacer sammen med airedaletterrier, boxer, schæferhund, dobermann, riesenschnauzer og rottweiler. Hovawarten har gennem årene vist glimrende resultater indenfor brugshundesporten, derimod har den aldrig slået an som "professionel" – eksempelvis som politihund.

- Op gennem 1950'erne og 60'erne blev hovawarten mere og mere udbredt som familiehund. I dag er racens specialklub i Tyskland (RZV) landets 9. største specialklub, og der fødes cirka 1500 hvalpe årligt. I Danmark har vi omkring 400 hovawarter med DKK-stambog. Desværre avles der en del hovawarter udenfor DKK, som ikke har nervesystemet i orden. Det har givet racen et dårligt ry, og jeg oplever ind imellem, at folk bliver overraskede over, at mine hunde er rigtig rare. Tilsvarende oplevelser hører jeg jævnligt om fra andre af klubbens opdrættere. Det er så ærgerligt, for generelt er hovawarten en rar og venlig hund, som er nem at omgås.

Der skal ske noget

- Hovawarten er en ganske intelligent hund, fastslår Sascha Bonde-Henriksen. - Den er også selvstændig og har masser af initiativ og en stor personlighed. Det betyder, at hvis du ikke arbejder med den og tilfredsstiller dens behov for aktivitet, finder den selv ud af at beskæftige sig – og det er jo ikke nødvendigvis med noget, der falder i din smag! En hovawart er ikke en hund, der bare kan gå rundt i en villahave. Den skal have nogle opgaver, og de skal være spændende, ellers finder den selv på noget andet. Det er en meget kreativ hund; en

egenskab som mange i øvrigt elsker den for.

- Kreativiteten kan også sommetider komme til udtryk i form af tyveri, griner Sascha Bonde-Henriksen. - Jeg har eksempelvis tit oplevet, der bliver listet mad hen i hundekurven – sågar krus med mælk. Man lærer at rydde op på køkkenbordet, når man anskaffer sig en hovawart!

- Der findes mange måder at beskæftige sin hovawart på: lydighed, rundering, felt-søg og sporarbejde, ja i det hele taget næsearbejdet må siges at være en virkelig styrke hos racen. Dette arbejde er den suveræn til, den kan lide det, og det giver den passende udfordring. Racens naturtalent for næsearbejde kommer til udtryk allerede på hvalpestadiet, hvor de fleste hovawarter ivrigt arbejder med næsen. Ønsker man at konkurrere med sin hovawart, er sporkonkurrencer derfor et oplagt område.

- En del hovawart-ejere vælger også andre former for brugshundearbejde. Nogle af hundene laver ganske gode resultater, men de fleste, der ønsker at nå helt til tops

indenfor brugshundesporten vælger nok en anden race. Hovawartens svageste punkt i den forbindelse kan være bidarbejdet. Dette arbejde kræver en dygtig figurant, som virkelig kan læse hunden, for den er følsom, og dens grænse mellem byttedrift, forsvarsdrift og flugt ligger tæt; tættere end hos f.eks. schæferhunden.

Hovawarten på job

- Jeg vil betegne hovawarten som en "all-round-hund", siger Sascha Bonde-Henriksen. - Den kan bruges til forskellige former for arbejde. I Sverige bruger flyvevåbnet den til rundering og bevogtning, i Danmark bruges de i begrænset omfang sammen med vægtene, og i Tyskland er de anvendt som redningshunde. Tyskerne havde blandt andet hovawarten med, da de hjalp efter det tyrkiske jordskælv. Vi er nogle stykker herhjemme, der har uddannet hovawarter til redningshunde, men dog aldrig anvendt dem til rigtige eftersøgninger. De er gode til dette arbejde i kraft af deres ➔

Hovawarten kan godt lære bidarbejde, selvom det ikke er dens stærkeste side indenfor brugshundedisciplinerne. (Foto: Rassezuchtverein f. Hovawart Hunde e.V)